

Душко МИНОВСКИ

„
*Ni { t o za nas
bez nas*
„

Дефиницијата на советувањето, како организиран облик на помош на поединецот, за неговиот натамошен развој, личниот раст и развој, сама за себе укажува на потребата на поквалитетен и похуман пристап, односно начин на работа со луѓето. Низ процесот на советувањето поединецот размислува за себе, ги менува и ги прифаќа одлуките за себе и за својот живот, со што се придонесува за поголема хармонија за секоја поединечна личност, како и за подобра усогласеност со околината во која поединецот живее.

Во таа смисла методот на советува-лишната работа, всушност е составен дел на т.н. витално учење, кое го подготвува поединецот за живот, за менување на условите во кои живее и тоа заедно го насочува кон заедништво и општественост. Со тоа, се обезбедува лична и општествена продуктивност на поединецот во нашето општество. Методот и процесот на советувањата работа јасно покажуваат дека советувањето не е само стручна помош за поединецот да постигне поголемо лично задоволство и задоволство во заедништвото, туку има и значајна улога во спроведувањето на тешките нарушувања на личноста, душевните болести и другите лични и општествени аномалии.

Со усвојувањето нов поквалитетен пристап и со методот на советувањата работа не се загрозуваат постојните облици или методи на нудење помош на луѓето. Со поквалитетната стручна помош ги земаме предвид очекувањата, потребите и

диференцијација на различните пристапи, како и за диференцијација во кои животни ситуации и на кои подрачја од животот на поединецот или групата не може или не смее "да се делат совети" како се живее, туку да ѝ се помогне на личноста сама да постигне оптимално задоволителен живот.

Основата на диференцијата меѓу другите методи на социјална работа (советодавната и советувањата), потребна е и затоа што методот на советувањата работа бара диференцијација на различни видови советувањата работа, во однос на содржината на проблемите на кои странката ги изложува во непосредниот контакт. Потребна е и универзална стручност на вработените во центрите за социјална работа за да можат врз основа на еден или два разговора со странката да ја диференцираат содржината на проблемот и да определат дали е потребна непосредна помош на поединците, системот во кој поединецот живее (семејството), дали треба странката да се поврзе со други системи

МЕСТОТО И УЛОГА РАБОТА ВО СО

Методот и процесот на советувањата работа јасно покажуваат дека советувањето не е само стручна помош за поединецот да постигне поголемо лично задоволство и задоволство во заедништвото, туку има и значајна улога во спроведувањето на тешките нарушувања на личноста, душевните болести и другите лични и општествени аномалии.

аспирациите на сите членови на нашето општество.

Советувањата работа придонесува и за диференцирање на методите на работа во центрите за социјална работа и за обликување нови, посоодветни пристапи во работата со странките. Советувањата пристап во работата со странките придонесува за диференцирање на често употребеното давање совет-советодавна работа од самиот метод на советувањата работа. Давањето совети, кое асоцира од советодаваната работа, многу често го употребуваме кога го поврзуваме поединецот со другите системи на помош, ги штитиме интересите на странката, кога реализираме похумани и поефикасни активности на системот на помош и кога учествуваме во обликувањето и развивањето на социјалната политика на општеството или стручните доктрини. Советодавна работа не се применува кога нудиме помош на поединец во рамките на психодинамичните односи на неформалниот систем на помош на семејството.

Стручните лица во центарот за социјална работа мораат да бидат оспособени за

на помош и општеството или да се засили поврзаноста на тие системи во нејзин интерес. Тоа се подрачјата во кои се среќаваме со советувањата работа и со давањето совети на странки, што треба да се разграничи и соодветно да се употребува. Потоа можен е одговор на прашањето на кои подрачја на центарот за социјална работа е можно да се употребува советувањата работа.

За сите подрачја на работа на стручњациите за социјална работа е неопходно познавањето на основните елементи на советувањата работа, а бидејќи односот со странката, иако е професионален, исто така, е и високо личен однос меѓу две личности. Основа за употреба на советувањата пристап метод на работа е препознавање на веќе грубите факти, дали работиме "со странка" или "само за странката", значи дека тие начини на работа можат меѓусебно да се преплетат во односот со една странка, со дијада или со семејство.

Карактеристиките на советувањата работа произлегуваат и од самата дефиниција за неа, дека тоа е заеден однос со стручњакот-советникот, кој ѝ помага на

странката поефикасно и поуспешно да се соочи со проблемите и тешкотиите во животот. Ефикасна советуваљна работа е онаа во која стручњакот-советникот покажува висок степен на автентичност, срдечност, чувствителност и разбирање на мислите и емоциите на странката.

Среден квалитет на таквиот однос е емпатично разбирање, емпатична комуникација или активно слушање на странката. Една од карактеристиките на советуваљниот однос е тоа тој да е програмиран репертоар на способности. Изборот на репертоарот зависи од теориската ориентација или интелектуалниот модел со кој се служи советникот во намерата да го објасни и предвиди човековото однесување. На пр. бихејвористички насочениот стручњак-советник во советуваљната работа може систематски да ги употребува оние знаења кои ѝ помагаат на странката да ги усвои и зацврсти специфичните облици на однесување. Хуманистички ориентирано стручњак-советник, низ совету-

ваљниот однос, ѝ овозможува раст и развој на странката како личност, и притоа се користи себеси за да може таа да доживее одредени промени.

Знаењата и способностите кои ги употребува стручњакот-советник зависат и од подрачјата на советуваљната работа. Стручњакот-советник на подрачјето на професионалното ориентирање треба да ги применува оние кои се употребуваат во мерење на професионалните интереси, како и барањата на одредените професии; оној кој работи со неприлагодени личности мора да ги познава и разбира специфичните проблеми и емоционалните тешкотии на неприлагодените односи, а тој за партнерот и за семејните односи мора да ги усвои сите знаење за содржината, природата, психодинамиката и трансакцијата на тие односи.

Спознавањето дека психосоцијалните проблеми и тешкотиите се следбени фактори во животот на секој од нас и дека не е нужно тие да водат во сериозни тешкотии

и пречки, претставува значајно прашање на советуваљната работа. Традиционалните помошници, односно професиите како што се психијатри, клинички психолози, социјални работници се насочени во својата работа на одреден дел на популација или категорија на популација. Тие стручњаци можат да ги употребуваат советуваљните знаења и методи на популација, која не е потешко оштетена и која е без психијатриски и други знаци на нарушеност. Во ваков случај можеме да кажеме дека советуваљната работа-методи и техника на работа е наменета за личности кои не се тешко лично нарушени и кои се без знаци на потешки душевни нарушувања.

Следна карактеристика на советуваљната работа е дека таа е преобладаант психолошки процес што, меѓу другото, значи менување и интеракција меѓу две личности, кои континуирано влијаат на заемното однесување. Всушност, развојниот модел или метод на советуваљна

ТА НА СОВЕТУВАЉНИШНАТА ЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА

работа е повеќе психолошко советуваљно, бидејќи основата на процесот е психолошка теорија збогатена со познавање на медицина, биологија, антропологија, социологија и други релевантни дисциплини.

Основа на овој вид советуваљен однос е помошта на странката да се научи на поефикасно соочување со еден или повеќе специфични проблеми во животот. Суштината на таквиот советуваљен однос е тоа што е насочен повеќе кон проблемот на странката, а помалку кон нејзината личност. Такви видови советуваљен однос формираме со странка која има проблеми во комуникацијата во партнерските и семејните односи, различните училишни и професионални проблеми, проблемите во прифаќање на разни фактички тешкотии, стресните проблеми кои обично ги следат човековите лични одлуки во различните развојни и преодни етапи на неговиот живот.

На подрачјето на центрите за социјална работа тој вид советуваљна работа може да се примени кај посвојувањето, во работата со родителите на катпоризирани лица, со малолетниците, со родителите на малолетниците, со старателите итн. Советуваљната работа насочена кон решавање на проблемите често почнува со нудење помош за да може странката низ стручниот однос да го разбере и да го дефинира подрачјето на проблемот, како и целите кои сакаат да се постигнат низ советуваљниот однос. Главен дел на овој вид советуваљна работа е да ѝ се помогне на странката да донесе една или повеќе одлуки кои се од значаење за нејзиниот живот.